Amsterdam UMC
Universitair Medische Centra

Fractuur- en osteoporosepolikliniek

Evaluatie van het risico op botbreuken: waarom en voor wie?
Botbreuken bij mensen ouder dan vijftig jaar zijn vaak het gevolg van meerdere factoren, zoals verminderde sterkte van het bot en de kans om te vallen. Een lage botdichtheid, ook wel osteoporose genoemd, is een aandoening waardoor de botten dunner en zwakker worden en gemakkelijk kunnen breken. Wanneer een lage botdichtheid tijdig wordt behandeld, neemt de kans op nieuwe botbreuken af. Wordt dit echter niet behandeld, dan kunnen bij relatief kleine ongevallen snel botbreuken ontstaan.

Botdichtheid meten en behandelen
Het is dus van belang om te weten of iemand een lage botdichtheid heeft. Dat kan door de botdichtheid te meten met behulp van een röntgen-apparaat. Een lage botdichtheid komt vooral bij vrouwen boven de vijftig (na de overgang) voor, maar ook bij mannen van vijftig jaar en ouder is de aandoening niet uitzonderlijk.

Het apparaat meet eveneens de hoogte van de wervels. Wanneer de hoogte van één of meer wervels is afgenomen, geeft dit eveneens een sterk verhoogd risico op een nieuwe botbreuk aan. Heeft iemand een lage botdichtheid of een ingezakte wervel en daardoor een grote kans om opnieuw een bot te breken, dan kan dit worden behandeld. VU medisch centrum (VUmc) volgt de aanbeveling van het Kwaliteitsinstituut voor de Gezondheidszorg om metingen te verrichten bij mensen die na hun vijftigste jaar een botbreuk hebben gehad. Daarom nodigt VUmc alle patiënten op wie dat van toepassing is uit een botdichtheids- en wervelhoogtemeting te laten verrichten.

Werkwijze
Alle patiënten van vijftig jaar en ouder die zich op de spoedeisende hulp melden met een botbreuk of die in het ziekenhuis of op de polikliniek worden behandeld vanwege een botbreuk komen in aanmerking. Ze ontvangen automatisch een uitnodiging voor een botdichtheids- en wervelhoogtemeting en een bezoek aan de fractuurpolikliniek. De botdichtheids- en wervelhoogtemeting wordt uitgevoerd met behulp van een speciaal röntgenapparaat (dual x-ray absorptiometry, DEXA).

De straling die bij dit röntgenonderzoek vrijkomt is buitengewoon gering, minder dan bij een röntgenfoto. Op de fractuurpolikliniek houdt een gespecialiseerd verpleegkundige in samenspraak met een internist-endocrinoloog of reumatoloog een spreekuur. Tijdens dit spreekuur zal met u de uitslag van de meting en de aanwezigheid van risicofactoren op botbreuken worden besproken. Ook is er gelegenheid tot stellen van vragen. Er kan uitgebreider onderzoek noodzakelijk zijn met röntgenfoto's en/of bloedonderzoek. De meting en het polikliniekbezoek vallen onder de gebruikelijke patiëntenzorg. Ze worden op de gebruikelijke wijze bij uw ziektekostenverzekering gedeclareerd. Uw huisarts wordt op de hoogte gesteld van de uitslagen en eventuele behandeling.

Wat betekent de uitslag?
Mede op basis van de waarde van de botdichtheidsmeting en de aan- of afwezigheid van ingezakte wervels kunnen we een schatting maken van de kans dat u in de toekomst opnieuw een bot breekt. Men spreekt van osteoporose bij een botdichtheid die lager is dan een bepaalde waarde (T-score kleiner dan -2,5). Indien de kans op botbreuken groot is, dan is behandeling om deze kans te verkleinen gewenst.

Behandeling is vooral belangrijk wanneer meer risicofactoren op botbreuken aanwezig zijn, zoals een laag lichaamsgewicht, osteoporose in de familie en/of gebruik van prednison (corticosteroïden). Behandeling is mogelijk met onder andere calcium en vitamine D, bisfosfonaten (niet-hormonale stoffen die de afbraak van botweefsel remmen), hormonen, denosumab en strontiumranelaat.

Praktisch
Als u in verband met een botbreuk in ons ziekenhuis bent geweest krijgt u later een bericht thuisgestuurd. U vult een vragenlijst in naar risicofactoren voor botbreuken en stuurt deze terug door middel van de bijgevoegde antwoordenvelop. Vervolgens wordt er contact met u opgenomen om een afspraak te maken voor een botdichtheids- en wervelhoogtemeting en een bezoek aan onze fractuur- en osteoporosepolikliniek.

U kunt ook zelf contact opnemen met onze fractuur- en osteoporoseverpleegkundigen om deze afspraak te maken. Vervolgens komt u naar VUmc voor de botdichtheids- en wervelhoogtemeting en een bezoek aan onze fractuur- en osteoporosepolikliniek. Meestal zullen deze twee afspraken op dezelfde dag na elkaar gemaakt worden en hoeft u dus maar één keer naar VUmc te komen.

Reumatologen
Prof. dr. W.F. Lems
Dr I.E.M. Bultink

Internist-endocrinologen
Prof. dr. M. den Heijer
Dr R.T. de Jongh,

Fractuur- en osteoporoseverpleegkundigen
Mw. Elaine Mackay

Contact
telefoon: (020) 444 1120, (020) 444 1122 of 444 4444 en vragen naar 64 507
e-mail: botcentrum@amsterdamumcnl

104002 - ©amsterdamumc - 2020-08-25 - vumc.nl